

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6144-11

meddelad i Stockholm den 29 juni 2012

SÖKANDE
Trioplast AB

Ombud: Advokat Per Sjödin
Advokatfirman NORDIA KB
Box 70389
107 24 Stockholm

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Näringsdepartementet) beslut den 30 juni 2011, N2009/7635/E, i fråga om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen

SAKEN
Rättsprövning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

YRKANDE M.M.

Trioplast AB ansöker om rättsprövning och yrkar att regeringens beslut ska upphävas. Bolaget anför bl.a. följande.

Dok.Id 121031

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Den av bolaget ägda fastigheten Villstad Haghult 1:168 har genom servitutsavtal rätt att på fastigheten Villstad Haghult 12:2 lägga ned och underhålla ledningar för bl.a. kraftförsörjning. Enligt jordabalken ska den aktuella ledningen betraktas som en del av bolagets fastighet. Genom servitutsavtalet ska således det område som omfattas av avtalet anses tillhöra bolagets fastighet och utgöra en del av bolagets industrianläggning. Bolagets område för industrianläggning är alltså en sammanhållen enhet som skiljs åt endast av en trafikled. Något krav på att bolaget måste bedriva verksamhet på varje del av det område som innefattas i bolagets område för industrianläggning kan inte uppställas.

Enligt motiven (Fm 2007:1) till förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857), IKN-förordningen, kan tre kriterier uppställas för undantag från koncessionskravet. Det ska vara fråga om ett internt nät med överföring för eget bruk, detta nät får inte ha för stor utbredning och det aktuella området ska vara väl avgränsat. Enligt motiven saknades anledning att ändra föreskriften om undantag för starkströmsledningar inom områden för industrianläggningar, eftersom sådana ledningar uppfyller de tre kriterierna. Den nuvarande utformningen av 8 § IKN-förordningen, som anger att det ska vara fråga om nät inom området för en industrianläggning skiljer sig från bestämmelsens tidigare utformning i förordningen (1957:601) om elektriska starkströmsledningar, enligt vilken det skulle vara fråga om starkströmsledningar inom område för industrianläggning. Den gällande lydelsen synes, utan att det har varit avsikten, begränsa bestämmelsens räckvidd till ett område som hör till en viss specifik industrianläggning medan den tidigare lydelsen i stället synes ha syftat till industriområden som sådana. Bedömningen av om ledningar ska vara undantagna från koncessionskravet bör göras utifrån att det är fråga om ett industriområde.

Regeringen har inte redovisat sådana skäl för sitt beslut att det går att utröna vad regeringen har gjort för bedömningar och således inte heller vad som avgjort utgången i ärendet. Det går därför inte att kontrollera om regeringen vid handläggningen och beslutsfattandet beaktat de krav som ställs i 1 kap. 9 § regeringsformen, jfr HFD 2011 ref. 10.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut framgår att en enskild får ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen. Enligt 7 § ska Högsta förvaltningsdomstolen upphäva regerings beslut om det strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet rymms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Enligt 2 kap. 1 § ellagen får en elektrisk starkströmsledning inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession) av regeringen. Regeringen får enligt 2 kap. 4 § första stycket föreskriva undantag från kravet på nätkoncession. I tredje stycket anges att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten i det enskilda fallet får meddela ett bindande besked om huruvida en eller flera elektriska starkströmsledningar omfattas av föreskrifter om undantag från kravet på nätkoncession.

De undantag som finns från kravet på nätkoncession framgår av IKN-förordningen. Enligt 8 § får ett internt nät inom området för en industrianläggning byggas och användas utan nätkoncession. Detsamma gäller mellan delar av ett sådant område, vilka skiljs åt endast av en trafikled.

Mål nr
6144-11

De av sökanden åberopade omständigheterna visar inte att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som reglerna om undantag från kravet på nätkoncession medger eller att det vid handläggningen förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Vidare framgår det inte klart av omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

Mats Melin

Gustaf Sandström

Eskil Nord

Annika Brickman

Christer Silfverberg

Andreas Sundberg

Föredragande justitiesekreterare

Avd. I

Föredraget 2012-05-30